

NR. 1 (1986)

WIELZ

Een uitgave van WIELZ:
WERKGROEP INDUSTRIEEL ERFGOED LEIDEN

WIELZ AGENDA

- 19 febr 15.30 Industriële betredik archief.
- 22 febr 10.00 Stauswafelien en korrel
- 3 mrt 15.45 Vergadering WIELZ

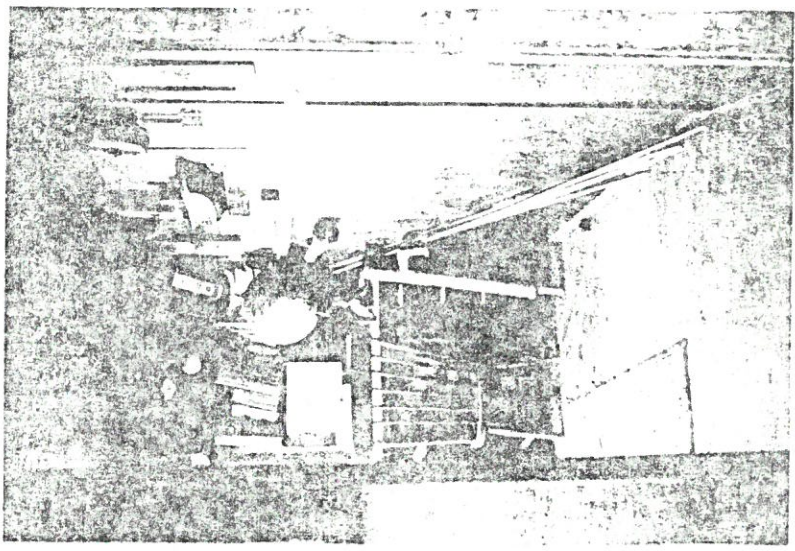
WIELZ informatie voor en door WIELZ over activiteiten, nieuws, boeken en alles wat verder met de Industriële Archeologie te maken heeft.

WIELZ VAN STAPEL

Het is alweer enige tijd geleden, vorig jaar en precies te zijn dat een aantal externe activiteiten plaatsvonden. Toch wil ik deze nog even in herinnering brengen.

Excursie

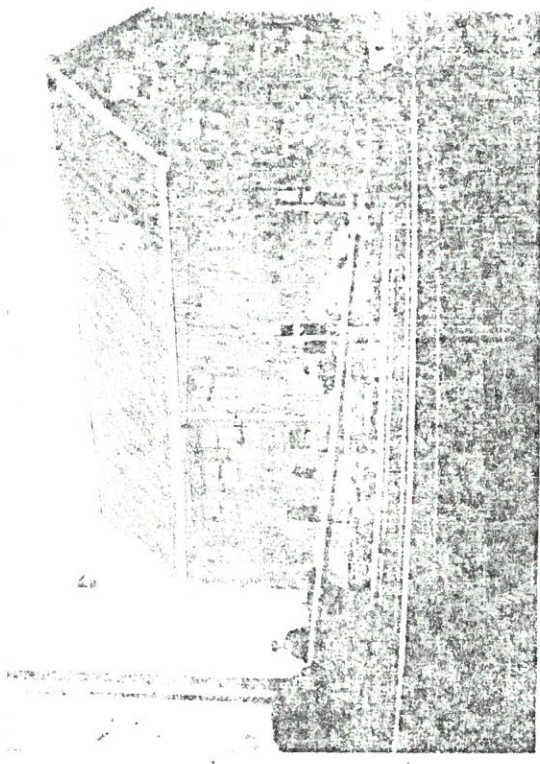
13 december vond de excursie naar de scheepswaer Tijssen & Tijssen plaats. De werf gelegen op het industrieterrein De Waard is sinds het begin van deze eeuw overvloedig en werkt nog met de oude technieken. Overstaand een verslag.

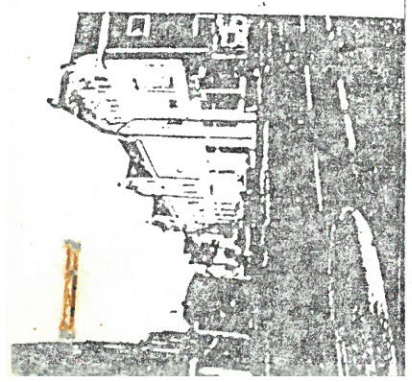
KAMBOOR vd SCHEEPSWEAF
nog altijd in ongerepte staat

Receptie

Op 17 december mocht Wiel aanwezig zijn bij de overdracht van een aantal werkzaamheden en beroepsheren van de Rijksdienst voor Monumentenzorg aan de Gemeente Leiden. Tevens waren we in de gelegenheid gesteld een presentatie te geven over de werkgroep. Wat op voortreffelijke wijze door Heike werd gedaan. Op de receptie werd verder een serie dia's vertoond over Leidse industrie. Mensen in deze Wielz in een volledige lijst hiervan opzetten.

DE BOENDERIJ NAAR TIJSSSEN & TIJSSSEN
VANAF EEN SCHIP VAN DE KELLING KWAM
MOEST MEN HIER DE RAREN SLUITEN OM
WEL DROOG TE HOUDEN.

WILIZ OP STAPEL

Wij hebben het genoegen u voor de volgende activiteiten uit te nodigen:

Instructie

Donderdag 19 februari om 15.30 uur zal de heer van Nassen ons binnenleiden in het labirint van het gemeente archief en ons vertellen hoe we het beste kunnen vinden wat we zoeken.

Stadsverdeling

In het kader van ontspanning en integratie zal op zondag 22 febr. een stadsverdeling worden gehouden. Vertrek 10.00 uur vanaf de Kocijgraacht 1a - Firfitte Klijntunte - duur ongeveer 2 uur. Het ligt in de bedoeling om na afloop met z'n allen erend wat te gaan drinken.

OPROEP

Om iedereen uit willen kijken naar stukjes en artikelen in kranten en tijdschriften op het gebied van industrie en techniek, ook eigen bijdragen zijn natuurlijk heel welkom.

Correspondentie adres WILIZ:
Firfitte Klijntunte,
Kocijgraacht 1a
2312 KM Leiden
tel 126076

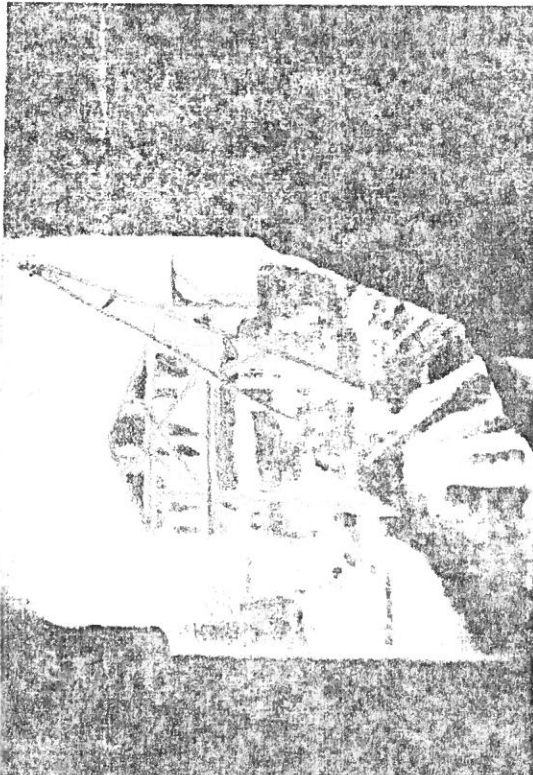

Foto van de Loods (nog steeds bestaand)
in aanbouw aan het begin van deze eeuw
Tijssen & Tijssen

punt en bakken voor golfers

sloop watertoren bij Duinrell fel omstreden

op een nabije golfclub; vergaart straten R. Stuyf

Monument

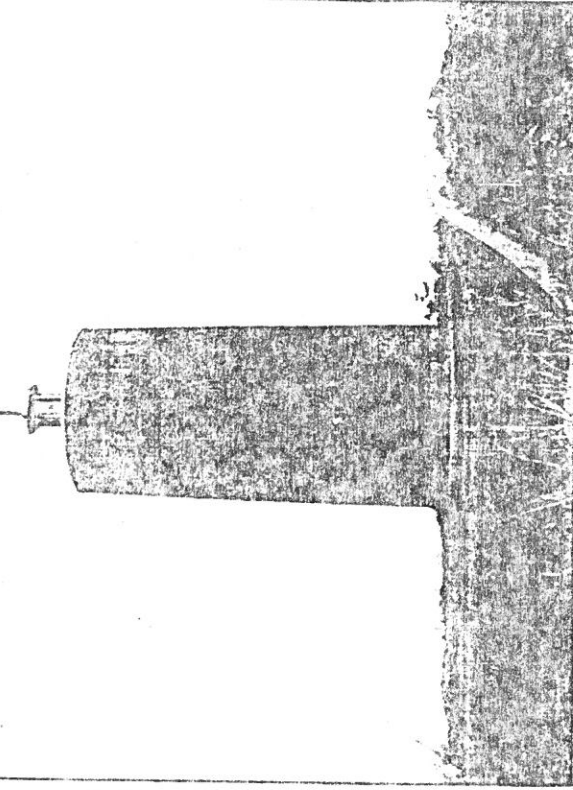
ASSENAR - Volgens M. Meunier, voorzitter van de Haagse Duinrell-Verleiden, wordt de sloop van de watertoren op de Duinrell-Verleiden, een groot aantal leden van de Haagse Golf- en Countryclub (G & C) en de vereniging Vrienden van Wassenaar.

Beide verenigingen vinden de toren een belangrijk monument op de Duinrell-Verleiden. De golfclub wenst de toren in de huidige staat te behouden als baksteen gebouw, maar de sloop van de watertoren wordt door de Golf- en Countryclub als een historische waarde beschouwd.

De gemeente Wassenaar wil een ander plan voor de toren af. Het gebied behoort nu toe aan de Haagse Duinrell-Verleiden, maar de gemeente wil het gebied terugkrijgen. De gemeente wil de toren sloop laten en het gebied bebouwen met woningen.

De Haagse Duinrell-Verleiden wil het gebied behouden als golfclub. De gemeente wil het gebied bebouwen met woningen. De Haagse Duinrell-Verleiden wil het gebied behouden als golfclub.

Reids/Dagblgd 27 of 28 Jan 87

De Wassenaar-watertoren langs het terrein van de Haagse Golf- en Countryclub. Een prima rechte lijn naar de golfers (foto Wim Buijman)

ren van de twee dienstwoningen die op het terrein staat zal gelukkig worden voor het toezicht op de wijk. De Haagse Duinrell-Verleiden wil het gebied behouden als golfclub.

Op dat ook wettelijk zal gebeuren. De Haagse Duinrell-Verleiden wil het gebied behouden als golfclub.

De Haagse Duinrell-Verleiden wil het gebied behouden als golfclub. De gemeente wil het gebied bebouwen met woningen.

De Haagse Duinrell-Verleiden wil het gebied behouden als golfclub. De gemeente wil het gebied bebouwen met woningen.

De Haagse Duinrell-Verleiden wil het gebied behouden als golfclub. De gemeente wil het gebied bebouwen met woningen.

De Haagse Duinrell-Verleiden wil het gebied behouden als golfclub. De gemeente wil het gebied bebouwen met woningen.

De Haagse Duinrell-Verleiden wil het gebied behouden als golfclub. De gemeente wil het gebied bebouwen met woningen.

De Haagse Duinrell-Verleiden wil het gebied behouden als golfclub. De gemeente wil het gebied bebouwen met woningen.

De Haagse Duinrell-Verleiden wil het gebied behouden als golfclub. De gemeente wil het gebied bebouwen met woningen.

De Haagse Duinrell-Verleiden wil het gebied behouden als golfclub. De gemeente wil het gebied bebouwen met woningen.

De Haagse Duinrell-Verleiden wil het gebied behouden als golfclub. De gemeente wil het gebied bebouwen met woningen.

De Haagse Duinrell-Verleiden wil het gebied behouden als golfclub. De gemeente wil het gebied bebouwen met woningen.

De Haagse Duinrell-Verleiden wil het gebied behouden als golfclub. De gemeente wil het gebied bebouwen met woningen.

De Haagse Duinrell-Verleiden wil het gebied behouden als golfclub. De gemeente wil het gebied bebouwen met woningen.

De Haagse Duinrell-Verleiden wil het gebied behouden als golfclub. De gemeente wil het gebied bebouwen met woningen.

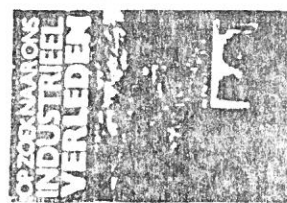
De Haagse Duinrell-Verleiden wil het gebied behouden als golfclub. De gemeente wil het gebied bebouwen met woningen.

De Haagse Duinrell-Verleiden wil het gebied behouden als golfclub. De gemeente wil het gebied bebouwen met woningen.

De Haagse Duinrell-Verleiden wil het gebied behouden als golfclub. De gemeente wil het gebied bebouwen met woningen.

De Haagse Duinrell-Verleiden wil het gebied behouden als golfclub. De gemeente wil het gebied bebouwen met woningen.

De Haagse Duinrell-Verleiden wil het gebied behouden als golfclub. De gemeente wil het gebied bebouwen met woningen.

De Haagse Duinrell-Verleiden wil het gebied behouden als golfclub. De gemeente wil het gebied bebouwen met woningen.

Op zoek naar ons Industrieel Verleden. De Haagse Duinrell-Verleiden wil het gebied behouden als golfclub. De gemeente wil het gebied bebouwen met woningen.

Op zoek naar ons Industrieel Verleden. De Haagse Duinrell-Verleiden wil het gebied behouden als golfclub. De gemeente wil het gebied bebouwen met woningen.

Op zoek naar ons Industrieel Verleden. De Haagse Duinrell-Verleiden wil het gebied behouden als golfclub. De gemeente wil het gebied bebouwen met woningen.

Laatste deel geschiedenis Groninger

kartonfabrieken

Het tweede boek waarvoor ik uw aandacht wil vragen is de recent verschenen uitgave van Visdom, Groningen, 'titel van het werk is ' Verbonden de Veruitgang 'over voor-middeleeuws en strektonfabrieken in de Verkoloniatie, geschreven is het door Badio P. Nijhof, te foto's zijn van Ton Brock-Beis en van Pieterma Boed te vermelden. Het boek is uitgegeven bij Van Gorcum en kost f34,50.

Monument voor verdwenen tijd. Het boek is uitgegeven bij Van Gorcum en kost f34,50. Het boek is uitgegeven bij Van Gorcum en kost f34,50.

Over de geschiedenis van de kerk. Het boek is uitgegeven bij Van Gorcum en kost f34,50. Het boek is uitgegeven bij Van Gorcum en kost f34,50.

Over de geschiedenis van de kerk. Het boek is uitgegeven bij Van Gorcum en kost f34,50. Het boek is uitgegeven bij Van Gorcum en kost f34,50.

Over de geschiedenis van de kerk. Het boek is uitgegeven bij Van Gorcum en kost f34,50. Het boek is uitgegeven bij Van Gorcum en kost f34,50.

door Cees Struus. De plaatsen heten en Kerk de-... (text continues)

Over de geschiedenis van de kerk. Het boek is uitgegeven bij Van Gorcum en kost f34,50. Het boek is uitgegeven bij Van Gorcum en kost f34,50.

Over de geschiedenis van de kerk. Het boek is uitgegeven bij Van Gorcum en kost f34,50. Het boek is uitgegeven bij Van Gorcum en kost f34,50.

Over de geschiedenis van de kerk. Het boek is uitgegeven bij Van Gorcum en kost f34,50. Het boek is uitgegeven bij Van Gorcum en kost f34,50.

Over de geschiedenis van de kerk. Het boek is uitgegeven bij Van Gorcum en kost f34,50. Het boek is uitgegeven bij Van Gorcum en kost f34,50.

Over de geschiedenis van de kerk. Het boek is uitgegeven bij Van Gorcum en kost f34,50. Het boek is uitgegeven bij Van Gorcum en kost f34,50.

Stichting Industrieel Erfgoed Rijnmond

De laatste publicatie is de nieuwste uitgave van de Stichting Industrieel Erfgoed Rijnmond (NER), 'Nieuw gezicht op oud werk. Industriële Archeologie: introductie en bibliografie' door Jurr A. van Dalen en Willem Roon, ISBN 9070718030. De prijs van het boek is 12,50 en te bestellen bij NER, postbus 2038, 3000 CA Rotterdam.

Jurr A. van Dalen en Willem Roon
Nieuw gezicht op oud werk. Industriële archeologie: introductie en bibliografie
ISBN 9070718030

Korte inhoudsbeschrijving

Deel I (introductioneel) behandelt de wortels van de industriële archeologie, de belangrijkste ontwikkelingen tot dusver, alsmede de stand van zaken in Nederland en in de eerste geïndustrialiseerde landen, Engeland en België. Dit eerste deel is voorzien van een uitvoerig notenapparaat.

Hoofdstuk 1 beschrijft de belangrijke rol, die industriële archeologie toekom in de bestudering van de periode sinds de industriële revolutie. Beoefening van industriële archeologie zal leiden tot een beter begrip van de basis van onze huidige samenleving. Verbindingen worden gelegd naar de traditionele archeologie en verschillende benaderingen van de geschiedenis. Dit wordt verder uitgewerkt in hoofdstuk 2. Tevens wordt daar in de oorsprong van de term industriële archeologie en het uitsluitend erfgoed uiteengezet. Een culturele definitie van de industriële archeologie wordt hierin gegeven, naast een korte bloemlezing van de definitieelawina.

Hoofdstuk 3 geeft het begin aan van een mogelijk aanpak van onderzoek. Het object van studie, materiële bronnen als landschappen, havens, arbeiderhuizen en machines kunnen naar onze tijd worden vertaald door middel van monitoren, visuele en geschreven bronnen. Specifieke aandacht wordt besteed aan het gebruik van mondelinge geschiedskennis.

In hoofdstuk 4 worden de archeologische en historische methoden van inventarisatie uitgelegd. Praktische tips worden gegeven voor het onderzoek naar een oude fabriek, behalve de tentatieve wijze ook het behoud van industriële objecten aan de orde gesteld. Verschillende voorbeelden van tweede gebruik worden genoemd.

Hoofdstuk 5 behandelt belangrijke ontwikkelingen in het veld van de industriële archeologie. Het zeldzame ontwikkelingspatroon kan in verschillende landen worden teruggevonden. Nederland blijkt, ondanks een latere start van de industriële archeologie, geen lessen te hebben getrokken uit de ervaring van andere landen. Hoofdstuk 6 besluit met algemene en specifieke conclusies uit de voorgaande hoofdstukken.

Deel II (bibliografie) geeft 1000 titels van relevante publicaties, gerangschikt naar land en naar één of meer van de 20 categorieën, waarin de titels zijn in te delen.

Op de volgende pagina vindt u de volledige lijst van die's gemacht voor de presentatie van WIEL bij de overname van de werkdienst.

Boeken, maar terzake. Inhoud. Geen plaatjes. Naslagwerk.

Zo valt onder de meeste uitgave van de Stichting Industrieel Erfgoed Rijnmond (NER) te karakteriseren. Dit boek stroomt van het Prins Bernhardfonds te Amsterdam is dit voor elke geïnteresseerde boekwerkje betaalbaar gerealiseerd.

Wordt tot dusver de Nederlandse industriële archeologie in boekvorm gedomineerd door al dan niet kleurrijke afbeeldingen uit heden en verleden. Hetzelfde stroomt van het Prins Bernhardfonds te Amsterdam is dit voor elke geïnteresseerde boekwerkje betaalbaar gerealiseerd. "Nieuw gezicht op oud werk" biedt wat dat betreft op twee manieren een perspectief: enerzijds wordt inhoudelijke ondersteuning geboden aan hen, die zich op enigzins wijze bezighouden met industriële archeologie; 'iets' en op terug te vallen. Anderzijds kunnen diegenen, die terzake op de drempel staan zich in het onderwerp te verdiepen, iets van hun inhoudelijke gading vinden.

Naast een inleiding tot het vak, wordt een bibliografie aangeboden, die ca. 1000 relevante Nederlandse en buitenlandse titels omvat.

ESTELBIJLIE

Indertekende wenst exemplar(en) te ontvangen van NIEUW GEZICHT OP OUD WERK. INDUSTRIËLE ARCHEOLOGIE: INTRODUCTIE EN BIBLIOGRAFIE door Jurr A. van Dalen en Willem Roon, ISBN 9070718030. Prijs: f 12,50 (incl. verzendkosten).

naam:

adres:

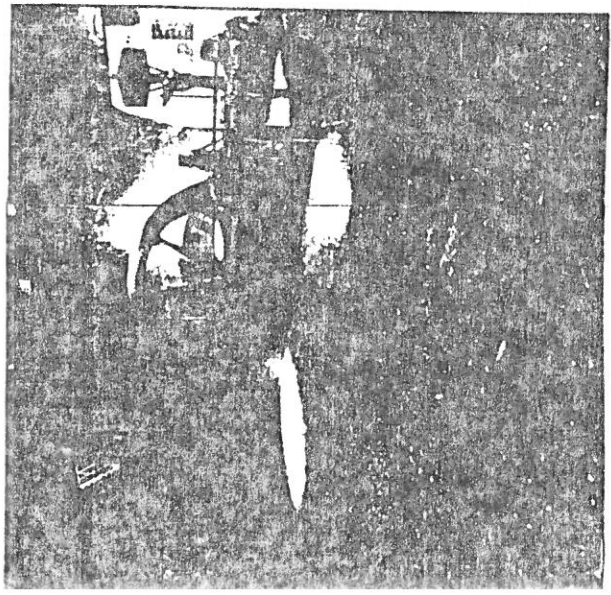
postcode/plaats:

indrukking/firma-stempel:

Estelbijliefte inzenden aan NER, Postbus 2038, 3000 CA Rotterdam. Samen met het boek ontvangt u de factuur.

Voornel van de stroomafvalwerk. Ons Belding in Stadskanaal. De foto werd in 1933 gemaakt, het beeld is in 1953 gesloopt. De stroomafval ligt nu diep onder de grond van een huwelijk in een park, dat op de plaats van de fabriek is gekomen.

LIE VOORHEEN DE VOORUITGANG

WERKROEP INDUSTRIEEL ERFGOED LEIDEN

Gepresenteerd op 17 december 1986:

1. (tekstdia) Biografie aangeboden door WIEL
2. (tekstdia) Activiteiten WIEL 1997-1998
3. (tekstdia) Inventarisatie en documentatie zijn basisactiviteiten
4. voorbeeldformulier BIEX
5. (tekstdia) Aankondiging stadsverandering
6. dummy stadswandeling
7. (tekstdia) Aankondiging tentoonstelling 1988
8. Clos & Leembruggen houtgravure 1891
9. kaart Leiden 1850 (v. Campen)
10. Krantz (luchtfoto)
11. Le Poole
12. katoendrukkerij de Heyder (Herengracht)
13. stoomveerij de Heyder (Zijdsingel)
14. Clos & Leembruggen
15. Industrieel archeologisch object Clos
16. Tekening fabriek en kantoor Zaalberg (1911)
17. foto kantoor Zaalberg nu
18. Vervoort & Van Erancenburg
19. (tekstdia) Leidse textielwerkers rond de ommesingeling
20. Hoofdgebouw Stijtheff (Poczastraat)
21. foto's Tieleman & Dros
22. Tieleman & Dros nu: oostertcomplex
23. Leids Zoutkoet (1909)
24. foto op plaats Zoutkoet (Vissers met reisper)
25. Scheltema nu
26. Bekenfabriek van Wijk (Hogewoord) nu
27. Bartveltt nu
28. Stedelijk Lasterbedrijf nu
29. Leidse Weefabriek nu
30. Drukkerij IJdo nu
31. Keekbrug nu
32. Klaverblad Kortevoortstraat (nu)
33. de Groot Fijningedoorij nu
34. Lijstfabriek Schiedel Papenouwer nu
35. Pakhuis Kuyperbroek nu
36. Brugwachtershuisje Haven nu

37. Watertoren Hoge Rijn dijk nu
38. (tekstdia) Scheepswerf Thijssen
39. (tekstdia) verdwijnen van Thijssen
40. scheepswerfloots Thijssen
41. (tekstdia) Werken met klinknagels
42. foto gleedend maken klinknagels
43. foto vastzetten klinknagel
44. (tekstdia) onveranderd kantoor
45. 2 foto's interieur kantoor
46. Koepmanswelvaren Voorschoten

∧ = Textdia

Niet vertoende dia's.

1. Textdia, Tieleman & Dros voor 1932
2. Pakhuis Keppenkinkateeg (andere hoek)
3. Mouterdecomplex
4. Textdia, Bedrijfspand Oude Rijn 86, 1925
5. Winkelvoornhuis Timmerman, Breesstraat 90
6. idem, textdia
7. ala 6
8. Brug Blaauwpoortbrug met brugwachtershuis
9. Textdia, idem
10. Kamerlingh Onnes laboratorium, textdia
11. idem
12. Textdia van de fabriek van Tieleman & Dron
13. idem
14. Wagenmakerij N.de Groot of aangeleeren panden (inrandsdeur)
15. Leidse Weefabriek
16. v. Wijk, Hogewoord 2x
17. Dille en Kamille
18. Scheltema, zijnaanzicht
19. IJdo drukkerij
20. Weefabriek Sanders omst 1971
21. idem textdia
22. Vitruve veldmidde Thijssen en Thijssen 8x
23. Vitruve v. r. koenderij Thijssen 2 1907 en bouw foto's 1911 2 1907